

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 90 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnništva št. 2326

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

7.XI.1917 - 7.XI.1927

»31. december. Nedelja. Ni bil mrzel dan, a veter je bril ostro. Zvečer je že vstal Aleksej in si je mogel obuti čevlje. Po čaju smo šli narazen, ne da bi čakali novega leta. Gospod Bog, reši Rusijo!«

Tako konča dnevnik carja Nikolaja II. Aprila 1918 transportirajo carjevo družino v Jekaterinoslav; v noči 3. julija jo skupaj z Jurovskim postrele.

Vlado zadnjih dni drži Kerenski, anahronizem prve vrste, brez primere v zgodovini. Mož z stoddstotno domišljavostjo misli, da bo rešil narod s teatralično gesto. Sijajen govornik, ki je vaju le ploskanja galerije. Z govori upa rešiti armado; hoče mir, a pripravlja ofenzivo; hoče vladati, a pusti vladu drugim. Ko zgodovino žepa po dejanjih, izgubi glavo. Zato — 7. november. Čete revolucionarnega vojaškega komiteja zasedejo kolodvore, elektrarne, mostove, poštne in brzojavne urade, telefonske centrale in urade. Vse brez odpora! Kozaki nočejo streljati na upornike. Kerenski se pelje pod ameriško zastavo iz mesta na fronto, da od tam pripelje vojske. Petrogradski sovjet proglašuje padec vlade. Lenin govori v njem prvič. Boljševiki zapuščajo ječe. Fronta dobi brzokrajno poročilo o zmagi proletarskih revolucionarjev v Petrogradu. Boljševiki zavzamejo vladno palačo in zapro vladu. Ob 10.40 zvečer se v Smolinskem inštitutu odpre II. vseruski sovjetski kongres. Za Nikolajem II., Kerenskim, se s tem dnem začne era Lenina in boljševizma. Včeraj je uradna Rusija z vsemi na razpolago danimi možnostmi in sredstvi proslavila desetletnico tega dne.

Kdo je kriv? Ali car, ali duma, ali Rasputin, ali korupcija, ali inteligenca, ali absolutizem, ali razmere? Ali gre za židovsko maščevanje velikih židovskih progono 1905? Ali pa je absolutno moralo priti do tako krvave revolucije, proti kateri se zdi francoska in juljska in oktobrška le predigra v pravo žaloigro? Pustimo odgovor, spada v zgodovino in znanstvo. Važnejše je za Rusijo, Slovane, svet, vprašanje: Kje smo?

Prof. Hoetsch, eden najboljših ruskih specialistov v Nemčiji in predsednik zunanje-političnega odseka, pravi: »Rusi se trudijo, da dosežejo predvojno stanje; deloma so ga dosegli, deloma celo prekoračili. Govori se o deželi brezmejnih gospodarskih možnosti kot Ameriki. A to bo morda v stoletjih, politika pa s tem ne računa. Gospodarsko kolo se sicer vrti, a tako počasi, da se zdi, da stoji.« — Češki politik in bivši krimski veleposelnik dr. Kramář je mnenja, da pride Rusija do normalnega stanja, ko zmaga panslavizem in se opomore meščanstvo, inteligenca, zbudi kmet. Boljševiki so narod, zemljo in ugled upropastili.

Francoski nasprotniki Brianda, petrolejski interesentje konservativcev in »Figarojevi« pristaši si umivajo roke, če jo podajo Rusu. Zveze z njim nobene. Itd.

Mi Slovani? Mi Jugoslovani? Četudi verjamemo tistim diplomatskim spominom, ki trdijo, da je Rusija 1915 pristala na londonski pakt radi tega, ker ni imela pomislekov, da ne izroči katoliških Slovencev in Hrvatov italijanskemu nasilju, je vendar več kot gotovo, da bi naše mednarodne meje izgledale drugače, če bi mednarodnim mirovnim konferencam pristostvovala Rusija!

A če s splošnega, svetovnega stališča mirno in hladnokrvno presojamo Rusijo na mednarodnem trgu, moramo reči naslednje:

Rusija je pod žejnalnim vodstvom diplomata Cicerina bivši carski imperijalizem razširila. Rusija je v evropsko diplomacijo uvedla novum, da njen diplomat ni le uradni zastopnik, ampak razširjatelj boljševiških idej in protektor domačinov-somišljenikov. Rusija je z boljševizmom podminirala svet, zanetila revolucije v Belgiji, Madžarski, Nemčiji, Češkoslovaški, deloma v Italiji in pod komunistično prihozo se je zadnjič izrekla oprostila razsodba v procesu Schwarzbard v Parizu. A morda najglavnejše, kar podčrtava tudi škof D'Herbigny: Boljševiški Rusiji se je posrečilo prodreti v Orijent, v Azijo, dvigniti milijonske mase azijskih narodov. V tej smeri ni podcenjevati zlasti dalekosežne rusko-perzijske pogodbe. Ali je to osebno delo Cicerina, ko vendar vemo, da jo je na njegovem mestu Trockij v brest-litovskem miru strahovito polomil, ali pa je ta politika sploh v značaju Rusije? Čakajmo...

Čakajmo sploh. Lloyd George prorokuje boljševizmu 10—20 let življenja, nakar naj bi

Zmaga v zbornici za TOL.

Borba za zbornico za trgovino, obrt in industrijo je že odločena. Do trenutka, ko to pišemo, je za obrtni odsek prešla volivna komisija skupno 14.885 glasov. Od teh je 87 glasovnic neveljavnih, 10.034 je oddanih za Ogrinovo listo, 4764 pa za Rebekovo listo. Nepregledanih je še 3817 glasov. Tudi če bi bili vsi ti nepreštetni glasovi oddani za Rebekovo listo, je že sedaj gotovo, da ima Ogrin v obrtnem odseku absolutno večino 9 mandatov med 16, gre še za 10. mandat.

Položaj je v novi zbornici sedaj sledeč: od 16 mandatov je v obrtnem odseku sigurnih 9 naših, v trgovskem odseku imamo mi skupno z Jelačinom vseh 16 mandatov, ker je bila za ta odsek vložena samo naša veljavna lista, v industrijskem odseku je na kompromisni listi 6 naših somišljenikov, tako da imamo doslej izmed vseh 48 mandatov novega vodstva

zbornice že gotovih 31, torej mnogo nad absolutno večino.

S tem je torej silna borba za gospodarski parlament Slovenije končno veljavno dosegla uspeh, kakršnega si je želela vsa Slovenija, da je namreč tudi iz tega zavoda definitivno odstranjena vse uničujoča stranka slovenskih samostojnih demokratov. Trgovska zbornica je prenehala biti strankarska ekspozitura SDS, kar je bila mutatis mutandis od svojega nastanka prav do zadnjega časa. Gospodarski krogi v Sloveniji se bodo globoko oddahnili, da se je odvalila ta mora komande SDS v njihovem največjem stanovskem predstavništvu. Sedaj lahko upamo, da bo zbornica za trgovino, obrt in industrijo mogla pristopiti k mirnemu, objektivnemu in konstruktivnemu delu v korist našega gospodarskega napredka in v korist celega narodnega blagostanja.

Dr. Marinković bo v Parizu slovesno sprejet.

Mussolini je lok preveč napel! ~ Potrpežljivost Francije ni neomejena! ~ Tudi francoski konservativci za Jugoslavijo. Pogodba pomeni evropski mir.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Jutri popoldne bo odpotoval z orient ekspresom zunanji minister g. Voja Marinković v Pariz v spremstvu svojega šefa kabineta in tajnika. Z ozirom na to odpade za četrtek napovedana interpelacija. Kakor smo poročali, bi imel Marinković odpotovati šele 12. t. m. Ker pa so se dogodile nekatere stvari, se je zunanji minister odločil, da odpotuje že jutri. G. Marinković prispe v Pariz v četrtek zjutraj. Podpis se bo izvršil v r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Ukaz, s katerim se za časa odsotnosti zunanjega ministra g. Marinkovića imenuje za namestnika prosvetni minister g. Kosta Kumanudi je bil danes podpisan.

v Pariz, 7. novembra. (Izv.) Za konec tekočega tedna napovedani podpis že pred letom dni med Francijo in Jugoslavijo sklenjene prijateljske pogodbe pomeni akt visokega političnega pomena, ki bo dobil zunanje izraza tudi v tem, da pride jugoslovanski minister za zunanje stvari dr. Marinković očiščeno v Pariz ter bo slovesno sprejet. Zdi se, da da hoče dr. Marinković na ta sicer nenavaden način pokazati, kakšen pomen se pripisuje v Belgradu uveljavljenju tega že pred enim letom parafiranega dogovora, katerega podpis je francoska vlada doslej iz diplomatskih vzrokov vedno in vedno odlašala. Francoska politika je doslej napram vsem provokacijam fašistične Italije kazala zadrževanje in zmernost. Na pritiskanje Jugoslavije je Briand vedno nasvetoval potrpežljivost. Če se je Briand sedaj navzlic temu odločil opustiti svoj več mesecev trajajoči odpor proti podpisu, se more to tolmačiti edino kot izpremenitev dosedanje politike Francije napram Italiji in pojasnilo za to je treba iskati v demonstraciji italijanskega brodovja pred Tangerjem. Nedvomno je Mussolini lok preveč napel. Celo francoskim desničarskim krogom, kateri so bili italijanskim zahtevam izrazito naklonjeni, je ta način italijanske aspiracije šel zelo na živce, tako da sklep Quai d'Orsay nastopiti malo oostreje napram italijanskim izjavam, doma najbrže ne bo naletel na odpor, kakor bi se to sicer pred kratkim še moglo zgoditi. Francoska vlada hoče očividno s tako gesto podpisati jugoslovanske pogodbe Rimu namigniti, da potrpežljivost Francije ni neomejena in da nikakor ni izolirana in brez zaveznikov, če bi fašistični Italiji kedaj prišlo na misel uresničiti svoje neupravičene kretnje. Ti politični krogi se nadejajo, da bo to svarilo zadostovalo, da se vročevrnost italijanskega nacionalizma za izgrede na vzhodu in na zahodu Sredozemskega morja ohladi in da bo pomagalo na ta način zavarovati evropski mir. Po-

godba sklenjena med Parizom in Belgradom, ima značaj onih neutralnih in prijateljskih pogodb, kakor so bile v zadnjih letih upetovano sklenjene tudi med drugimi državami. Francija jih je sklenila med drugimi tudi s Češkoslovaško in Romunijo. V Parizu se najodločnejše oporeka, da bi ta pogodba imela kakršnokoli vojaško klavzulo. V oficijelnem delu, ki se bo sicer takoj po registriranju pri Društvu narodov objavil, tega gotovo ni.

v Pariz, 7. nov. (Izv.) V nekem govoru v Chaumontu je vojni minister Painlevé posebno poudarjal ogrožanje Francije po fašizmu.

Vsi zunanji zastopniki pri dr. Marinkoviću.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Zunanji minister g. Voja Marinković so danes obiskali zastopniki celokupnega diplomatskega zbora, ki so se zanimali za skorajšnji podpis pogodbe med našo državo in Francijo. Posebno dolgo se je pri g. Marinkoviću mudil italijanski poslanik g. Bodrero.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Včeraj popoldne je kralj odpotoval v Topolo, kjer bo ostal dalj časa. Vesti nekaterega zunanje časopisa o oficijelnem obisku kraljevega para v Franciji se niso potrdile. Niti ni gotovo, kedaj bo do tega obiska prišlo.

Bodrero odpotoval v Rim.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Z današnjim brzovlakom je v Rim odpotoval italijanski poslanik g. Bodrero. Kakor smo zvedeli, je Mussolini generala Bodrera odpoklical z ozirom na bližnji podpis francosko-jugoslovanske pogodbe, ki se v italijanskih krogih smatra kot fijasno italijanske politike na Balkanu, zato bo moral Bodrero o teh dogodkih poročati šefu fašistov.

Izjava dr. Ninčiča o pogodbi.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Bivši zunanji minister dr. Ninčič je dal časnikarjem sledečo izjavo: »Ob sklenitvi francosko-jugoslovanske pogodbe vam lahko potrdim, kar je po veliki večini znano iz francoskih listov. Ta pogajanja so se vodila l. 1925-26. Prvotna zamisel je bila ta, da se sklene pogodba v troje: francosko-jugoslovansko-italijansko v smislu ločarske pogodbe, pakta o nenapadanju in konvencije o arbitraži. Ker se to ni posrečilo, se je začelo s sklepanjem pogodbe s Francijo, s katero se je dosegel načelen sporazum. Besedilo se je končno veljavno določilo že l. 1926.

ljajo vse, kar jim ni ljubo. Pretresljaji bodo na dnevnem redu. Tudi francoska revolucija, ki je bila le politična, se je končala šele z Napoleonom. Kaj šele ruska! Oči vseh narodov — Slovanov so se pa te dni obračale v to rusko brezmejnost z globoko željo: Bedni narod, kdaj boš vstal...

Glavni vodje evropske zunanje politike: Stresemann, Chamberlain, Briand.

Pogodba se takrat ni podpisala, ker se še ni opustila ideja o sklenitvi pogodbe sporazuma v troje, ali kakšen sličen sporazum med našo državo in Italijo, ki bi dopolnil pogodbo s Francijo, končno veljavno zagotovil mir in dobre odnose v tem delu Evrope. Ze takrat je bilo med našo državo in Francijo jasno, da se mora pogodba podpisati, čim bosta Jugoslavija in Francija smatrali, da je prišel trenutek za podpis. Naravno je, da se mi zavedamo tega, da je podpis potrditev odnosov med Francijo in našo državo, ki so po čvrsti ideji, po skupnem mednarodnem položaju vedno bili in ostanejo intimni, zavezniški. Važno bi bilo, če bi se podpis te pogodbe v Italiji slabo sprejel. Iz vsebine pogodbe, ki so jo francoski listi že objavili, se vidi, da ni v njej ničesar, kar bi se lahko v Italiji smatralo kot neprijateljski ali malo prijateljski akt. Uradni italijanski krogi so bili o tekstu pogodbe že preje obveščeni, čim se je dogotovila. Po mojem mnenju ni treba zapustiti ideje, radi katere se je podpis pogodbe odložil. Podpis pogodbe je velike važnosti za celokupen mednarodni položaj v Evropi. Lahko dodam še to brez strahu, da bi me kdo dementiral, da so se v Parizu vedno radovali vsakega ukrepa in sporazuma, ki so naše odnose z Italijo navdali s pristranostjo in zaupanjem.

Dr. Gosar za rudarje.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Na ponovno intervencijo ministra za socialno politiko g. dr. Andreja Gosarja je minister za gospodarstvo odredil, da mora TPD obračunavati rudarjem mezde štirinajstredno, ne pa mesečno, kakor je dosedaj nezakonito ravnala.

PODPORA NAŠIM PONESREČENCEM.

r Belgrad, 1. nov. (Izv.) Minister za soc. politiko dr. Gosar je brzokrajno nakazal podporo jugosl. državljanom, ki so bili ob priliki potopa italijanskega parobroda »Princesse Mafalda« rešeni. Nakazal je tisoč dolarjev.

RAZVESELJIV NAPREDEK HPS V DALMACIJI.

6 Split, 7. nov. (Izv.) Včeraj so se vršile v nekaterih občinah v Dalmaciji občinske volitve, pri katerih je HPS zelo napredovala. V občini sinjski, ki je največja v Dalmaciji, je dobila relativno večino HPS. Od 40 mandatov so dobili radikalni 10 mandatov (1425 glasov), HPS 14 mandatov (1725 glasov), Davidovičevi: demokrati 1 mandat (150 glasov), HSS 8 mandatov (1119 glasov). Tudi v drugih občinah je HPS dobila znatno število glasov. Tako je v občini Drniš dobila skupno z disidenti polovico vseh mandatov. V občini Oklaj je dobila HPS nad polovico mandatov.

DR. TRUMBIČ ZAGOVORNIK MAKEDON SKIH DIJAKOV.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Kakor smo poročali, se bo v kratkem v Skoplju pričel proces proti tamkaj zaprtim makedonskim študentom. Za zagovornika so ti študenti označili gg. dr. Trumbiča in Drljeviča.

DR. BAXA ZUPAN PRAGE.

v Praga, 7. nov. (Izv.) Za nadžupana v Pragi je bil danes zopet izvoljen češki narodni socialista dr. Baxa.

Kaj je z reparacijami?

a-a Praga, 6. novembra.

Ob zaključku finančne debate se je do-
godil zanimiv dvoboj med finančnim mini-
strom dr. Englišem in nemškimi nacionalcem
posl. dr. Roschem. Dr. Rosche je ugovarjal
ministrovemu optimizmu in očital fiktivnost
proračuna, ker ne vpoštevata 34,5 milijard re-
paracijskih dolgov. »Če moramo reparacije
plačati, zakaj se tega ne pove narodu? Dokler
ni ta problem rešen, nimamo ničesar pozitiv-
nega v roki. Reparacije bodo tem dražje, čim
bolj bodo urejene razmere. Kje smo v pogaja-
njih glede reparacij? S tem v zvezi je zakupo-
daja železnice in pošte.

Minister dr. Engliš je priznal, da repara-
cijski problem še ni rešen in da ne ve, koliko
bo Češkoslovaška plačala. »Mi bomo plačali
gotovo vsoto predvojnih dolgov. V bistvu pa
gre za odškodnino za imovino, prevzeto po
pokojni Avstriji« —

Reparacijski problem je sploh vprašanje,
okoli katerega se suče češkoslovaška poli-
tična orientacija napram Italiji in ki je ravno
vsled njega vključ v vseobčemu odporu napram
Italijanom in fašizmu vezana na skrajno pre-
vidnost. Kakor izve Vaš dopisnik s popolno-
ma informirane strani, gre za sledeče: Italija
zahteva 1 milijardo lir za bivše češkoslovaške
legionarje v Italiji. Poleg tega se je takoj po
vojni stavila zahteva po 50 milijardah splošnih
njemu svetu znake konsolidiranja, Italijo in
na stališče, da je Češkoslovaška itak prevzela
70 odstotkov bivše avstrijske imovine. Mini-
ster dr. Beneš se je z Italijo dogovoril, da Če-
škoslovaška ne plača do tedaj, dokler ne po-
plača Italija svojih upnikov. Če plača Italija,
bo v isti obliki plačala i Češkoslovaška. Ko
pa je Anglija uravnala svoje dolge, je pre-
hitela Češkoslovaška, da bi pokazala zuna-
njemu svetu znake konsolidiranja. Italija ni
začela urejevati svoja dolžna razmerja z dru-
gimi državami. Mussolini je tej akciji naspro-
toval in tako se vleče neprestano do vpraša-
nje, ne da bi kazalo kaj znakov konkretne
rešitve. Praški krogi neradi ventilirajo to
stvar in njihova taktika gre za tem, da se na
vse to pozabi, ko pride čas, ko se sploh ne bo
plačalo. Tako ogromnih vsot pa država itak
ne zmore.

Prve občinske volitve v Vojvodini.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Včeraj so se v
Vojvodini vršile občinske volitve. To so po
prevratu in Vojvodini prve volitve. Končno-
veljavni rezultat še ni znan, vendar bi bila
slika sledeča: Radikali so povsod obdržali svo-
je pozicije. V nekaterih krajih kakor v Som-
boru, Novem Sadu in Subotici so se še poja-
čali. Sam. demokrati so v večini krajev izgubili.
Le v Dolnjem Banatu so napredovali. Ze-
lo dobro so se odrezali Nemci, ki so dobili vse
občine, kjer so v večini, v svoje roke. Demo-
krati, zemljoradniki in ljudska stranka so v
glavnem obdržali svoj položaj.

Osijek, 7. nov. (Izv.) Včeraj so se tu vršile
obč. volitve. Volivnih upravičencev 8900, gla-
sovalo jih je 6560. Izid je sledeč: Nikić 1 man-
dat (77 glasov), neodvisni delavci 6 (990), fe-
deralisti in HPS 16 (2640), Nemci 1 (122), cio-
nisti 2 (275), radičevci 1 (194), delovni blok
Davidovičevih demokratov, Pribečevičevih
sam. dem. in zemljoradnikov 2 (394).

SPLITSKA OBLASTNA SKUPŠČINA.

Split, 7. nov. (Izv.) Danes se je v Splitu
vršila seja oblastne skupščine, na kateri se je
sklenilo, da oblastni odbor ne bo preje sklepa
o proračunu, dokler ne bo slišal mnenja
finančnega ministra. V oblastni skupščini je
prevladovalo mnenje, da naj oblastni odbor ne
prevzame v svojo kompetenco nekaterih stvari,
ki mu pripadajo po zakonu. Na ta način
se oblastna skupščina odreka pravicam, ki jih
ji daje zakon.

FINANČNI ODBOR.

r Belgrad, 7. nov. (Izv.) Fin. odbor je imel
popoldne sejo, na kateri je izvolil posebno
sekcijo za prošnje in pritožbe. V tej sekciji so
3 radikali, 1 zastopnik SLS (Vladimir Pušen-
jak), 2 demokrati, 2 radičevci, 1 sam. demo-
krat in 1 zemljoradnik. Za predsednika je bil
izvoljen dr. Popović, za tajnika g. Pušen-
jak.

NOV ZAKON O OBČINAH.

rBelgrad, 7. nov. (Izv.) Ministrski svet je
imel danes od pol 10 do 11 sejo, na kateri je
sklepal o resornih vprašanjih. Vojnemu mini-
stru so se odobrili razni krediti. G. Vukičević
je kot notranji minister poročal, da je njego-
vo ministristvo izdelalo zakon o občinah. Za
proučevanje tega zakonskega načrta se je
izvolil poseben odbor ministrov. Finančni mi-
nister je obvestil ministrski svet, da je pro-
račun po ministrstvih dovršen, da je tekst
proračuna v tiskarni, in da ga bo v kratkem
predložil skupščini. Kakor znano, mora po
ustavi narodna skupščina sprejeti proračun do
20. novembra vsakega leta. Ministrski svet je
pooblastil trgovinskega ministra, da predloži
skupščini zakon o ratifikaciji pogodb z Angli-
jo, Belgijo in Nemčijo. Trgovinski minister je
nadalje dobil pooblastilo, da predloži zakon
o spremembi zakona o industrijski svojini in
o podaljšanju zakona o valorizaciji bilančne
vrednosti delniških družb, ki so zavezane po-
lagati javne račune. Poleg tega se je razpravi-
ljalo o raznih drugih manj važnih vprašanjih.

Odprto srce za prošnjo zatiranih narodov.

PERFIDEN NAPAD ITALIJE NA NAŠO DRŽAVO. — VLADA, KI Z OGNJEM IN
MEČEM ZATIRA SLOVANSKO IN NEMSKO MANJŠINO, GOVORI O ODPRTEM SRCU
ZA ZATIRANCE. — VLADA GOVORI O KOREKTNOSTI, A MEČE POLENA! SE
SE ŽE ČUTI JUGOSLOVANSKI - FRANCOŠKI PAKT?

e Milan, 7. nov. (Izv.) Mussolinijevo glasi-
lo »Popolo d'Italia« od nedelje prinaša dolg
uvodnik o razmerah trpinčenih v Makedoniji.

Nekateri bolgarski avtonomisti, piše list,
so bili umorjeni od federalistov, ki so naklo-
njeni srbskim težnjam. Med te peklenke do-
godke uvajajo Bolgari, ki želijo odrešitve last-
ne zemlje, temno soudeležbo. Naj nikdo ne
misli, da se mi počemo s tragedijo enega sa-
mega naroda iz predsodne sovražnosti na-
sproti Jugoslaviji. Italija je vodila nasproti
Jugoslaviji politiko lojalne korektnosti in naši
italijanski listi redko omenjajo skoraj dnevne
protiitalijanske napade, obrekovanja in blate-
nja ljubljanskega, zagrebškega in belgrajske-
ga časopisa. Naša zgodovina nam ne dopušča,
da bi se pridružili mednarodni zaroti molka o
strašnem trpljenju naroda, ki tudi pripada Ev-
ropi. Trpljenje Makedonije spominja nas Itali-
jane na trpljenje naših očetov v Avstriji, ki je
bila kaznovana v Vittorio Veneto. Medtem ko
se v Ženevi govorijo pompozni govori o univer-
zalnem miru, in se ignorira krutost zatiralec-
ev in trpljenje žrtev, imajo Italijani, ki pomni-
jo Spielberg in vešala v Belfortu, odprto srce za
prošnjo zatiranih narodov. Ni mogoče čitati

ovadb bolgarskih dijakov, da ne bi človeka
obilil stud kot oznanjevalca miru, ki v redu
ovekoveči sedanjí krivični položaj mnogih na-
rodov. Makedonske ječe so polne političnih
jetnikov. Trpinčenje je na dnevnem redu.
Orožniki pogosto iz osebne maščevalnosti do
kake osebe požgejo cele vasi in postreljajo
vse, kar se ne reši z begom. Ne verjamemo, da
se s temi habsburškimi metodami da zatreti
cel narod. Bolgari so desetletja prenašali pod
Turki najhujši režim. Kljub temu so zopet
vstali.

Nadalje napada »Popolo d'Italia« social-
no demokracijo, ki radi svojega molka odgo-
varja za zatirance v Makedoniji, ki je bolgar-
ska in ki jo je Wilson dal pod srbski jarem.
List zahteva revizijo mednarodnih pogodb.

Spričo nečloveškega ravnanja z našimi
Slovenci v Italiji menda ni treba dokazovati
hinavstvo Mussolinijevega glasila. Resno ne
bo nihče vzel trditve o večnih laških »zma-
gah«. Če pa zahteva list revizijo mirovni-
h pogodb, o kakih poštenih namenih ni govora.
Glej Tanger! Najprej mora Italija pustiti živ-
ljenje njenim manjšinam, potem naj
pometa pred drugim pragom! Op. ur.

Moskva je slavnostno raz- položena.

v Moskva, 7. nov. (Izv.) Slavnostna seja
moskovskih sovjetov je ob udeležbi inozem-
skih delegacij in gostov trajala vso nedeljo.
Začela se je z nagovorom Buharina. Danes, v
ponedeljek, počiva ves promet. Na Rdečem
trgu je bila velika parada in obhod množic.
Delavci so za vsa gledališča in kina dobili
proste vstopnice. Moskva je v pravem slav-
nostnem razpoloženju.

Avstrija tepe Italijane.

e Bologna, 7. nov. (Izv.) Na tukajšnjem
igrališču se je včeraj odigrala med italijan-
skimi in avstrijskimi moštví tekma ob navzoč-
nosti 30.000 ljudi. Zmagala je Avstrija 1 : 0.

e Bologna, 27. nov. (Izv.) Izid včerajšnje
nogometne tekme med Italijo in Avstrijo je
silno razočaral italijansko javnost, ki je z go-
tovostjo pričakovala, da bodo Italijani, ki so
se v Pragi dobro izkazali, natepli Avstrijce.
Bolonski »Il Resto del Carlino« piše: Za Ita-
lijane je bil to črn dan. Italijansko moštvo je
popolnoma odpovedalo. Bilo je desorganizirano
in ni pokazalo tiste elastičnosti, radi ka-
tere je bilo dosedaj na dobrem glasu. Nasprotno
so Meislovi mali igralci igrali dobro in z elanom,
ki je Italijanom manjkalo, in se dobro izkazali.
— Približno enake komentarje prinašajo drugi listi.

Slavnost za slavnostjo. Tako o Italia ...

Postojna, 7. nov. (Izv.) V nedeljo se je
vršilo v Prestranku odkritje spomenika
žrtvam spopada s tolovaji 3. aprila 1926. Spo-
menik stoji na kraju spopada in ima obliko
presekanega stebra. Napis se glasi: »Tako, o
Italija, znajo braniti tvoji sinovi pravice in
tvoje svete zakone.« Ugo del Fiume, železni-
ški miličnik, Damiano Tempesta, fin. stražnik,
sta padla v spopadu s tolovaji na predvečer
Vstajenja 1926. Iz Trsta sta privozila v Pre-
stranek dva brezplačna posebna vlaka, ki sta
po poti pobrala fašiste iz vsega Krasa. Pri-
peljali so se tržaški prefekt, župan, fašistični
tajnik, poveljnik milice, generali, drž. prav-
dnik, vsi stotniki, železniški in poštni uradnik.
Dalje je bil zastopan ves uradni trg. Iz postaje
je krenil spreved miličnikov, fašistov in šol-
skih otrok »Lege nazionale« proti kraju spo-
pada. Pred spomenikom sta govorila generala
Ragioni in Mazzoni, ki sta govorila v imenu
milice in vlade. Po okritju je godba zaigrala
fašistično himno.

Princ Burbonski — Mica Kovačeva.

v Pariz, 7. nov. (Izv.) Ne zgodi se vsak
dan, da bi bil kak princ po rodu aretiran radi
goljufije in Mice Kovačeve. V Fontainebleau
pa je bil zato aretiran princ Ferdinand Bur-
bonski. Pripeljal se je v soboto iz Nizze v
spremstvu nekega španskega granda v Fon-
tainebleau in šel v prvi hotel. Ko je šofer pred-
ložil račun, se je pokazalo, da niti princ niti
španski grand ni imel beliča v žepu. Policija
je aretirala oba. To ni bilo prvič, da je imel
princ Ferdinand, s katerim je španska kra-
ljeva rodbina že več let prekinila vse zveze,
opravka s policijo. Bil je že enkrat v l. 1924.
radi prestopka proti pravosti aretiran in iz
Francije izgnan.

NAPETOST PONEHUJE.

v Praga, 7. nov. (Izv.) V železničarskem
konfliktu je danes zvečer bistveno prenehala
napetost. Eksekutiva železničarjev je izdala
komunike, ki pravi, da je med ministrskim
predsednikom in parlamentarnimi posredo-
valci prišlo do zblizanja.

† Prof. Jožef Kržišnik

Komaj je trava prvič prerasla grob prerano
umrlega prof. Jožefa Prešerna, že je škofijsko
gimnazijo v Št. Vidu nad Ljubljano zadel nov hud
udarec: profesorja Jožefa Kržišnika ni več med
nami. V začetku šolskega leta 1921-22 je prvič
obolel. Takrat si je ob skrbni in požrtvovalni po-
strežbi v ljubljanskem Leonišču kmalu zopet opo-
mogel tako, da je že v 2. polletju zopet nastopil
službo. Ob letošnjih velikih počitnicah je začel to-
žiti nad nadoho in srčno slabostjo. Po zdravniko-
vem nasvetu je 19. septembra pustil šolo in šel
tudi to pot — poln nad — iskat zdravja v Leo-
nišče. Toda božja Previdnost je sklenila drugače.
Dne 6. novembra ob pol 9. večer ga je smrt rešila
zemeljskega trpljenja.

Pokojni profesor Kržišnik se je rodil dne
19. avgusta 1872 v Predmostu pri Poljanah. Po
končanih gimnazijskih študijah je odšel na dunaj-
sko vseučilišče študirat zgodovino in zemljepis, za
kar je čutil nagnjenje že kot gimnazijec. Še preden
je študije dokončal, je vstopil v ljubljansko seme-
nišče in bil l. 1897 je izdal »Zgodovino horjulske
farec. L. 1922 je priredil 8. izdajo Pajkovega ze-
mljepisa za I. razred srednjih šol, l. 1924 pa je
izdal zemljepis za III. razred. Poleg šolske službe
je oskrboval skoro vsa leta tudi nedeljsko službo
božjo v sosednih župnijah.

Profesor Kržišnik je bil v svoji stroki teme-
ljiito izobražen. Za profesorski izpit je izdelal na-
logo »O cerkveni razdelitvi in upravi oglejskega
patriarhata s posebnim ozirom na Kranjsko«. Na-
loga je bila ocenjena z »odlično« in potrjena za
disertacijo. L. 1898 je izdal »Zgodovino horjulske
farec. L. 1922 je priredil 8. izdajo Pajkovega ze-
mljepisa za I. razred srednjih šol, l. 1924 pa je
izdal zemljepis za III. razred. Poleg šolske službe
je oskrboval skoro vsa leta tudi nedeljsko službo
božjo v sosednih župnijah.

Kot profesor je bil do pičice natančen, pri-
merno strog, a vsekoli pravičen. Od svojih učen-
cev je zahteval strog red in tudi sam je bil zgled
rednosti in točnosti.

Pogreb s sveto mašo zadušnico se bo vršil
v sredo, 9. novembra ob 8. uri zjutraj iz zavoda
sv. Stanislava na župno pokopališče v Št. Vidu nad
Ljubljano.

Za popolno univerzo v Ljubljani.

Z dobro informirane strani se nam po-
roča:

Vseučiliški zakon, ki je sedaj v pretresu,
je važen posebno radi tega, ker gre za končno
ureditev našega univerzitetnega življenja.
Ljubljanska tehnična in medicinska fakulteta
ste zopet v ospredju. Tudi nekatere zagreb-
ške. Gotovi gospodje v Belgradu se ogrevajo
za rudarsko akademijo mesto tehnične fakul-
tete v Ljubljani. Zal nasprotuje popolni ljub-
ljanski univerzi tudi srbski učenjak g. Slo-
bočan Jovanović in sedanjí prosvetni
minister dr. Kumanudi, ki bi eventuelno
hotela rešiti to vprašanje kar s proračunom
in finančnim zakonom. Brez dvoma pa bo ravn-
no Jugoslovanski klub, ki se je za popolno
univerzo vedno boril, ostal na straži in vsako
namero proti univerzi preprečil. V skrajnem
slučaju imajo pri tem tudi naše samouprave
svojo besedo; kakršnekoli okrnitve narod ne
sme prenesti —

Svobodomiselne intrige.

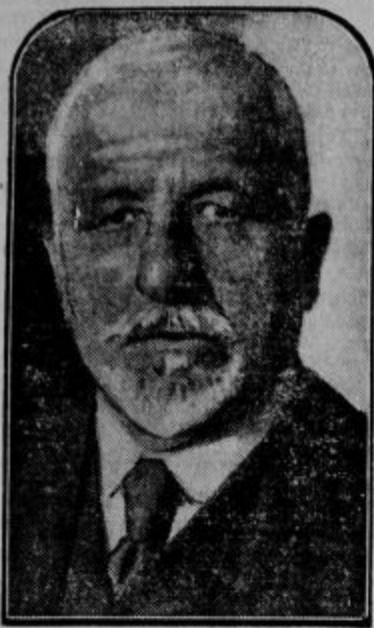
v Praga, 7. nov. (Izv.) Kakor poroča »Tri-
buna«, namerava Vatikan razširiti prepoved,
da bi duhovniki na Češkoslovaškem spreje-
mali poslanske mandate ali da bi vršili urad-
niške službe za politične stranke. V vatican-
skih krogih so nezadovoljni, da katoliški listi
na Češkoslovaškem, dasi jih vodijo duhovniki,
niso dovolj energično zastopali pravice Vati-
kana pri odhodu nuncija. (Beležimo gornjo
vest kot kronisti. Kakor je itak znano, je Va-
tikan prepovedal kandidature le premonstr.
opatu Zavoralu v Pragi in da je ravno moč
obeh ljudskih strank privedla do tega, da po-
gaganja z Vatikanom napredujejo. »Tribuna«
ima sicer v Rimu zastopstvo, ni pa pomemben
list. Op. ur.)

Lloyd George: Ne obtežuj starega tovariša.

v London, 7. nov. (Izv.) Lloyd George je
v nekem odgovoru Chamberlainu na njegov
govor proti Društvu narodov izjavil, da Dru-
štvo narodov nikjer ne sme postati predmet
strankarskih sporov. Najboljše bi bilo za mir,
da se Locarno v bodoče smatra samo kot ko-
rak na potu do miru. Chamberlain mu je
očital, da je govoril brez poznanja mirovni-
h pogodb in da je zbudil upanja pri narodih,
katerih ne more izpolniti. Chamberlain ni
upravičen obtoževati starega tovariša brez
dokazov. Stara politika Foreign Officeja je, da
vse zavija v temo.

PRELAT DR. KAAS OPERIRAN.

v Trier, 7. nov. (Izv.) Znani politik cen-
truma drž. poslanec prelat dr. Kaas se je v so-
boto ponoči nenadoma moral dati v Trieru
operirati, ker je neka rana v želodcu prodrla
steno. Operacija se je posrečila in je upanje,
da bo bolnik okreval.

M. Tittoni,

italijanski diplomat, ki osporja pravilnost tengerskega statuta, Seveda — ker nima Italija glavne besede.

11. novembra se zberejo v Versaju zastopniki 2 in pol milijona bojevnikov iz svetovne vojne. Njuna voditelja: Andre Linville in Henri Pichot.

Zdravniške avtoritete

predpisujejo Pantlavin-pastile kot obrambno sredstvo proti prehladu, vnetju grla, gripi in zasluženju. Uničuje o vsa v usta in grlo vstopa oče povzročitelje bolezni niso škodljive želodcu in so prijetnega okusa. Dobe se v vseh lekarnah.

Devetnajst »poljskih banditov« pret poroto v Parizu. Tolpa je skupaj ropala in predstavlja redek eksemplar dvajsetega stoletja. Tolpa in njih zagovorniki. Oba voditelja: Zingzuck in Brazda.

Do Livence.

Iz dnevnika vojaka slov. planinskega polka.

Četrtek, 8. novembra 1917.

Zopet alarm! In ob treh zjutraj. Prišlo je že kar v navado, buditi nas tako zgodaj. Dopoldne je začelo še deževati. Blata na teh cestah sicer ni bilo, ker so bile pretrde, toda dež je dosegel nekaj drugega. Že v Rubju in Zagradu smo se popolnoma preoblekli v laško perilo in obleko. Tudi laški čevlji so nas zelo mikali, ker so bili lahki in lepe oblike. Na eno pa nihče ni pomislil: iz kakšne kože so. Ko jih je zmočil dež, so bili kot cunjja, ko so se posušili, pa trdi kot kamen in noga je silno trpela. Pomagali smo si tako, da smo zrezali kapice na čevljih in napravili v čevlju »prepih«.

Opoldne je kljub dežju prišlo povelje: naprej. Skozi dolge drevorede se je vlekla pot. Med tem so topovi že utihnili, le streljanje iz pušk se je še čulo. Ponoči smo prišli do reke Livenze. Obstali smo, ker so bili vsi mostovi razdejani. Na njih je pa kar mrgolelo pijonirjev, ki so delali, da jim je lilo z obrazov. Že so prve čete našega polka hitele na drugo stran...

Petek, 9. novembra 1917.

Šele po polnoči smo prišli na vrsto za prehod. Šlo je zelo počasi in varno, ker je bilo napravljeno vse le provizorično. Premaknili smo se z nasipa in prišli v grmovje ob reki. Nege so se udirale v blato tako globoko, da smo jih komaj vlekli ven. Prišli smo na kolodvor. Prodirali smo tako hitro za Italijani, da niso mogli pospraviti niti vlakov. Čakal

nas jedolg vlak, naložen z živili in pripravljen za odhod. Toda ni imel časa... Zopet dva mostova, izmed katerih je bil železniški še precej cel. Niso imeli časa, da bi ga pošteno razstrelili!

In prišli smo v mesto Motta di Livenza. Čete so dobile odkazana mesta po hišah. Na nekaterih krajih so dobili na mizah nedotaknjene jedi: niso imeli časa, da bi vsaj pojedli, prej so bežali. Prebivalcev skoro ni v mestu. Najbrž so se bali streljanja, pa so jo popihali na varnejše mesto. Hiš je nekaj porušeni, zato se begu ni čuditi: vsakemu je življenje ljubilo in drago.

Opraviti smo imeli siro veliko, lakote nismo trpeli, zato niti opazili nismo, da se solnce nagiblje že proti zatonu. Spomnili smo se, da smo vojaki in ne smemo pohajkovati po mili volji. Toda to spoznanje je prišlo nekam pozno, tako pozno, da je že bilo prepozno. Trojica nas je iskala ubikacijo naše čete, katero smo po daljšem času tudi našli in dobili v njej — samo še dva tovariša, katerima je tudi bila več Motta kot pa četa. Kaj smo hoteli: polk, ali vsaj večina polka je odšla naprej. Posvetovali smo se in večina je sklenila, da lahko par dni shajamo brez čete. Do tega sklepa najbrže ne bi prišlo, če bi bilo v glavi vse v redu. In ostali smo v mestu. Ker pa ni bilo varno ostati v sredini mesta, zato smo naložili naše stvari in iskali zavetišča bolj zunaj. Imeli smo srečo. Vstopili smo v vilo, kjer smo si v prvem nadstropju prav gospodsko postregli z jestvinami, ki so jih lastniki pozabili.

Asiago, mesto na južnem Tirolskem, kjer je imel bivši 17. pešpolk pri novembrski oienzivi 1917 veliksanske izgube.

Španska kraljica s hčerkama v Parizu.

Talentirani odvetnik.

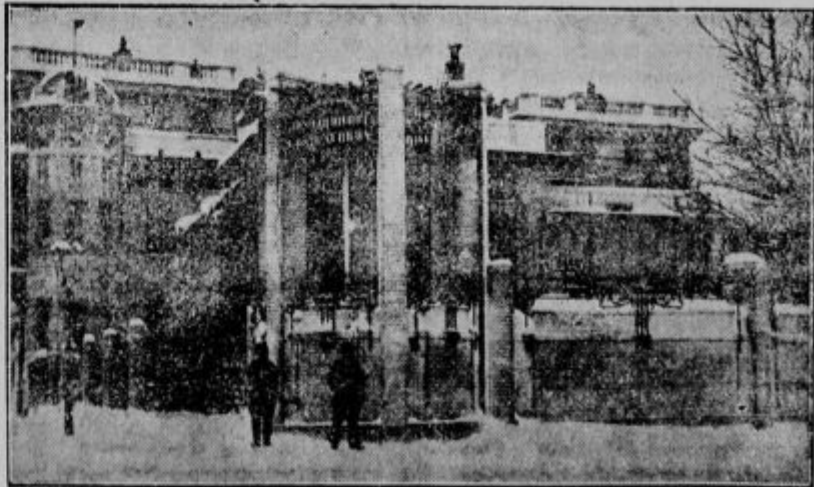
- Za vraga! Danes sem prvič zgubil pravdo.
- Ali imaš dosti pravi?
- Saj ti pravim, da je bila to moja prva pravda.

Drzen rop v Kamnici.

Minulo soboto je bil izvršen v bližini Kamnice drzen roparski napad na upokojenega železniškega uslužbenca Antona Tajnskega. Imenovani je bil v soboto zvečer v Kamnici v neki gostilni, kjer sta prisledla k njegovi mizi dva njemu nepoznana mlada moška. Tajnskega jima je plačal 1 liter mošta, nakar so vsi trije nadaljevali pot po Kamniškem jarku. Komaj pa so dospeli iz vasi, sta se oba možakarja kot risa vrgla na Tajnskega, da podrla na tla ter ga začela na vso moč obdelovati z rokama in nogami po telesu, da je radi udarcev izgubil zavest. Ko se je prebudil, je opazil, da sta mu neznanca odnesla denarico z vsebino 470 Din, uro pa sta mu odtrgala od veržice ter jo najbrže izgubila in Tajnskega jo je našel ne daleč proč od kraja kjer je bil napaden. Vrnil se je takoj nazaj v Kamnico ter prijavil napad orožnikom. Takoj uvedena preiskava je ugotovila, da sta napad najbrže izvršila brezposelna delavca Jožef Kajžler in Jožef Vrhovnik. Kajžler je bil že v nedeljo aretiran v Kamnici. Vezovnika pa je v pondeljek zjutraj dohitel na poti v Maribor neki poznani voznik, ki ga je lepo pregovoril, da je odšel z njim na policijsko stražnico ter se sam prijavil. Oba sta napad priznala.

Zaplotar je imel očitno eno kolesce preveč ali pa premalo. Vendar pa so ga iz norišnice po kratkem opazovanju odpustili ter mu dali spričevalo, da je zdrav na umu. Nekoč je »Pri belem orlu« zašel v preprič z vaščani in Lovric mu je zabrusil v obraz: »Ti si bedak, norec, to vsi vemo.« — »Kaj, jaz norec?« zakričel Zaplotar. »Samo jaz imam črno na belem, da sem pameten, od vas pa niti eden!«

Ob desetletnici komunistične revolucije v Rusiji.

Palača Kreshinski v Peterburgu, odkoder je Lenin 7. novembra 1917 vodil komunistično revolucijo. V tej palači je bilo zbrano tudi prvo komunistično vrhovno vodstvo.

Jugoslovanska strokovna zveza.

Izseljeniški odsek JSZ.

»Izseljeniški odsek« JSZ poziva vse tiste družine, ki imajo svojce v tujini, da sporoče njih točne naslove »Izseljeniškega odseka« JSZ, Ljubljana, Stari trg 2-I. Družine, katerih svojci njih vzdrževalci so v tujini brezposelni, naj javijo točno svoje bivališče in število članov, ki so odvisni od zasluzka svojca, istotako »Izseljeniškega odseka« JSZ. Sporoče naj tudi svoj gospodarski položaj. Ti podatki naj se čimprej pošljejo v lastnem interesu prizadetih. Tiste družine ali posamezniki, ki se nameravajo zaradi službe izseliti v tuje države, ali se nameravajo vrniti v domovino, naj se prijavijo preje z dopisom »Izseljeniškega odseka« JSZ.

Seje načelstva JSZ.

Po sklepu zadnje seje načelstva JSZ se vrše v bodoče seje načelstva vsak teden in sicer v sredo zvečer ob pol 8 na Starem trgu 2-I. Sej se lahko udeležijo tudi namestniki in v smislu novih pravil se imajo pravico udeleževati sej tudi člani nadzorskega. To naj upoštevajo člani načelstva in nadzorstva, ker se posebna vabila ne bodo pošiljala. Radi tega naj organizacije, ki žele za shod govornika iz Ljubljane sporoče to JSZ vsaj do srede, da se more do nedelje potrebno pripraviti.

Uradne ure JSZ.

Uradne ure JSZ, ki posluje v Ljubljani na Starem trgu 2-I so od 8—12 dopoldan in od 3—6 zvečer. Glavni tajnik je, ako ni službeno odsoten, strankam na razpolago od 8—1 popoldne in od 4—6 zvečer. Glavno tajništvo JSZ.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315,8, Barcelona 344,8, Praga 348,9, Leipzig 365,8, Schenectady 379,5, Stuttgart 379,7, Toulouse 392, Hamburg 394,7, Frankfurt 428,6, Brno 441,2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461,5, Langenberg 468,8, Berlin 483,9, Dunaj 517,2, München 535,7, Budapest 555,6, Varšava 1111, Carigrad 1180, Königswusterhausen 1250.

Torek, 8. novembra.

Barcelona: 22.10 prenos iz barcelonske opere. — Praga: 19 prenos iz gledališča: Husitski otrok (Bendl). — Toulouse: 21.30 slavnostni koncert. — Frankfurt: 20 Marija Stuart (Schiller), žaloigra v 5 dej. — Brno: 20 Ciklus Dvořakove komorne glasbe. — Rim: 20.30 prenos iz gledališča. — Oslo: 21 orkestralni koncert. — Dunaj: 20.05 »Železni Odrešenik«, opera v treh delih (Oberlechner). — München: 19.30 simf. koncert. — Varšava: 20.30 koncert.

Velika poneverba.

V soboto se je dogodila v Mariboru poneverba, kakor jih je redkokdaj doživimo. Veletrgovina Karl Schmidt v Gospejni ulici je poslala svojega uradnika, 19 letnega Helmutha Goloba v Narodno banko, da dvigne 150.000 Din. Golob je odšel v banko ob 11 in moral bi se takoj vrniti, toda v uradu so nanj zaman čakali. Popoldan je lastnik trgovine vprašal na Golobovem domu, kje da se mudi, toda na veliko presenečenje je izvedel, da fanta cel dan ni bilo doma. Sedaj je bilo takoj jasno, da je Golob izvršil poneverbo, ker je imel javljen potni list za Avstrijo, Čehoslovako in Nemčijo. G. Schmidt je nato odhitel na policijo ter poneverbo prijavil. Za defraudantom je policija odredila takojšnje zasledovanje ter kmalu ugotovila, da se je odpeljal z nekim avto-izvoščekom v Gradec. Še isti dan pa je odpotoval za njim iz Maribora njegov intimen prijatelj Karl H., ki ima istotako potni list za vse države, kakor Golob. Sigurno sta se v Gradcu sestala ter od tam skupno nadaljevala beg. Najbrže sta oba poneverbo skupno zasnovala ter že dalje časa čakala na ugodno priliko, ki se je končno v soboto ponudila.

Po ugotovitvi, da se je Golob odpeljal v Gradec, je policija telefonično obvestila graške varnostne organe, lastnik poneverjenega denarja pa se je takoj osebno z avtomobilom odpeljal tjakaj.

Policija v Gradcu je prvotno mislila, da se je Golob takoj odpeljal naprej, toda ta domneva je, kakor se je pozneje izkazalo, bila zmotna, ker je Golob prenočil v Gradcu v prenočišču Schwan pod izmišljenim imenom Herbert Jäger. V nedeljo se je Golob odpeljal naprej v neznanem pravcu. Najbrže se je podal skupno s svojim mariborskim prijateljem v neki kraj na Gornjem Štajerskem, Odrzni goljufiji so bili nadalje obveščeni policijski uradi na Dunaju, v Pragi, Berlinu in vseh večjih evropskih mestih. Ni namreč izključeno, da sta se oba begunca obrnila proti kakemu večjemu pristančišču, ker sta oba vedno fantazirala o izselitvi v Ameriko. Upati pa je, da ne prideta daleč, ker jima je sedaj vsa evropska policija za petami.

Ob priliki vožnje z avtom je Gašperin razodel izvoljenki Koprniči Ljubezen: »Ljuba moja, na rokah vas bom nosil skozi življenje.« — »Ne, ne,« se je ta branila, »ostaniva raje kar pri avtomobilu!«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

DEKLE mlajših let vajena kuhanja in vsega gospodinjstva, išče primerno službo ter gre tudi na deželo. — Informacije daje uprava lista v Mariboru pod »Zmožna«.

Ekonom

(oskrbnik) želi primerni mesta na veleposestvu. Grem tudi v inozemstvo. Zmožen sem več jezikov v govoru in pisavi. Cenj. ponudbe na naslov: A. G., Linhartova ulica 4.

Proste službe

Učenka z dežele — kršč. vzgojena, zdrava, močna in poštena, se sprejme v trgovino z meš. blagom na Dolenjskem. Prednost imajo one z dobrim šol. spravevalom. Ponudbe na upravo lista pod značko: »Marljiva« št. 8795.

Žagarja

dobrega, rabim, ki je večji tudi pri cirkularji. Plača po dogovoru. — **JOSIP VINARNIK** — Brde pri Slovenjgradcu. 8816

Za posesti vo iščete kupca?

Naročite in čitajte list »GOSPODAR«, MIKLOŠIČEVA C. 6, LJUBLJANA. Izide 10. novembra 1927.

Stalen zaslužek

Učitelji, poštni uradniki (-ce), vpokojenci in ostalo uradništvo more dobiti pri nas zaupno postransko zaposlenje proti velikemu stalnemu zaslužku. — Ponudbe s točno označeno adresno na: Poštni predal 126 - Split. 8773

Pletiljo

ozir. dve, dobro izurjeni v vsem, sprejemem takoj proti dobri plači oziroma plačilu od kosa. **JOŽA GLIHA**, Ljubljana, Celovška cesta 85 (trgovina Glavič). 8881

Kmetško dekle

mlajših let, se sprejme k otrokom in pomoč gospodinjstvu v Ljubljani. Naslov v upravi lista pod: »Poštena« št. 8870.

Hlapec h konjem

se sprejme. Pogoji: vajen konj in trezen. — **FRAN JUVAN**, valjčni mlin, Sr. Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano. 8886

Stanovanja

ČEDNA SOBA se takoj odda gospodini. Maribor, Radvanjska c. 7

Stanovanje in hrana se dobi poceni. Vprašati pri hišnici — Maribor, Gosposka ulica 23.

SOBO

svetlo in zračno, z dvema posteljama, oddam v bližini Tabora. Naslov v upravi lista pod št. 8882.

Vaše vojno posoiilo

ni izgubljeno. Naročite in čitajte list »GOSPODAR«, Miklošičeva cesta 6, Ljubljana. Izide 10. novembra 1927.

Sohico

z elektriko se poceni odda s 15. novembrom solidnemu gospodu. Jurčičev trg 2/L, levo.

Več stanovanj

po eno, dve, tri in štiri sobe s pritoki, elektriko, vodo, po ceni 200, 300, 400 in 500 Din mesečno oddam za 1. maj 1928. — L. Fürsager, Radviljica.

Brezplačno

sprejemamo prijave stanovanj in jih oddajamo najboljšim najemnikom. — »Posredovalec«, Sv. Petra cesta št. 18. 8633

Vnajem

Trgovino

magacin in stanovanje v hiši, dam takoj v najem. L. Fürsager, Radviljica.

Kdo kupi?

Proda se nova, hrastova **SPALNICA** politirana, za 3700 Din. Naslov v upravi: št. 8347.

PRODA SE

zaradi preselitve: salonska garnitura iz finega rdečega baržuna, zofa, 2 fotelja, 4 štokeri, vse v najboljšem stanu, kot novo, tudi se še proda lepa stenska ura na nihalo, svetilka s 3 žarnicami, 2 veliki ogledali z pozlačnim okvirjem, 1 stariška miza z vdolanimi podobami, toaletna mizica, 2 karnisi z draperijami iz baržuna. Vse to se proda po najnižjih cenah. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8770.

Javna dražba

razne kuhinjske in sobne oprave, perila itd. se bo vršila v četrtek 10. novembra ob 14 popoldne v Bohoričevi ul. 33.

Naprodaj je 15 orolov

bukovega **GOZDA** blago prvovrstno. Ponudbe prosim na naslov: L. Omladič, Celje, Gregorčičeva ulica 3.

Amerikanci

IN NJIH SORODNIKI

dobe važna in koristna pojasnila v listu »GOSPODAR«, ki izide dne 10. novembra 1927
Uprava: MIKLOŠIČEVA CESTA 6, Ljubljana.

Slavno občinstvo

obveščam da sem pričela v svoji na novo odprti prodajalni v Ljubljani, Kelodvorska ulica št. 28., nasproti Ljubljanskega dvora s prodajo

čevljev znamke „The Ideal Shoe“

ki sem jih dobila v komisijsko zalogo od najsolidnejše in najprejnejše tovarne moških, damskih in otroških obuval. Znamka „Ideal“ predstavlja resnično najidealnejše obuvalo. Kar jih je mogla doseči čevljarstva industrija, „Ideal“-čevlji ne vsebujejo nikakih surogatov, kot umetno usnje, furnir, lepenko itd. temveč samo pristno, najtrpejnejše usnje. Ako kupite enkrat „Ideal“-čevlje, boste ostali gotovo moj stalni odjemalec. — Cenj. gospode in dame prosim, da si ogledate vsevrstno zalogo v moji trgovini in se Vam najudaneje priporočam.

Jirka Erzlin roj. Koubková.

„Juniper“ zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. — Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga:

Vitimir Dolinšek, agentura „Juniper“
Celje, Gosposka ulica 26.

Ne samo ceno,

temveč tudi kakovost izdelka se mora upoštevati pri nabavi poslovnih knjig.

Knjigovoznica K. T. D., čitalnica in toarnica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6/II.

Podpisani javljajo pretužno vest, da je prečastiti gospod

dr. Ivan Mauring

župnik v pokoju v Višnji gori

po dolgotrajni, mučni bolezni, danes popoldne Bogu vdano preminul. — Pogreb blagopokojnega bo v sredo 9. novembra 1927 ob 9 popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin.

Višnja gora, dne 7. novembra 1927.

ŽALUJOČI OSTALI.

V globoki žalosti naznanjamo svojim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljeni sin, brat in stric, preč. gosp.

Jožef Kržišnik

profesor v zavodu sv. Stanislava

dne 6. novembra, po dolgotrajni bolezni, potolažen s krepčili svete vere, v 56. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil s sv. mašo zadušnico v sredo dne 9. novembra ob 8 zjutraj iz zavoda sv. Stanislava na župno pokopališče v št. Vidu nad Ljubljano.

Ljubljana, dne 7. novembra 1927.

MARIJA KRŽIŠNIK, mati. — **JANEZ, FRAN**, brata. — **MARIJA KRŽIŠNIK**, **MARJANA LUZNAR**, **IVANA POTOČNIK**, sestre.

Profesorjski zbor Škofijske gimnazije v št. Vidu nad Ljubljano javlja bridko vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi svojega zvestega služabnika, gospoda

prof. Jožefa Kržišnika

ki se je dne 6. novembra 1927 ob pol 9 zvečer po dolgi in hudi bolezni preselil v boljše življenje.

Škofijska gimnazija izgublja s rajnim profesorjem Kržišnikom odličnega zgodovinarja — profesorjski zbor zvestega tovariša — in učenci blagohotnega vzgojitelja.

Pogreb bo v sredo ob 8 zjutraj iz zavoda sv. Stanislava na pokopališče v št. Vidu.

V št. Vidu nad Ljubljano, dne 7. novembra 1927.

Zahvala.

Za ljubeznive dokaze iskrenega sočustvovanja, ki so mi došli v tolikem številu povodom prerane smrti mojega nad vse ljubljenega soproga, gospoda

Valentina Kopitarja

kakor tudi za nadvse časteče spremstvo na zadnji poti prebalega pokojnika se tem potom najprisernejše zahvaljujem.

Prav posebno zahvalo sem pa dolžna gg. dr. Blumauer in dr. Kramarič za njuno veliko skrb in trud v bolezni rajnega, sl. zastopstvu »Narodne tiskarne« ter številnim drugim zastopstvom, č. sestram usmiljenkam, predvsem č. sestri Leopoldini, za vso njih požrtvovalnost v dolgi bolezni, slavnemu pevskemu društvu »Slavec« za pretresljivi žalostinki pred žalnim domom in ob odprtem grobu ter slednjič vsem darovalcem krasnega cvetja. — Vsem bodi najtoplejša zahvala!

Ljubljana, dne 7. novembra 1927.

Žalujoča soproga MARIJA KOPITAR.

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Andrej Andreč

Broširan Din 60—, vezan Din 76—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

KUPIM sveže sekane prvovrstne

borove hlode

v premeru debel. 25 cm, in debelejša (Blockholz)

Parna žaga **RUDOLF KIFFMANN**

MARIBOR, Meljska cesta 25.

Svetovni patent „ZEPHIR“

Lesna trajno gorila peč z zračno kurjavo

Z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur

„ZEPHIR“ tvornica peči, Subotica

Dobi se v Ljubljani pri Breznik & Fritsch

Kupim parni stroj

za približno 50—70 HP, še dobro ohranjen, za kurjavo z žaganjem, Ponudbe s potrebnim popisom in z navedbo cene je poslati na upravo »Slovenca« pod šifro: »PARNI STROJ« št. 8803.

Jaz Ana Čilag

s svojimi 185 cm dolgimi divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za podkrepitev razvitka za goste lase in za ojačenje las.

Pospesi pri damah, gosodih in otrocih razvitek gostih in krepkih las in jim da že po kratki uporabi naravni blesk in naravno barvo ter jih varuje pred preranim osivenjem tja do visoke starosti. Čilag-pomada odstrani prhljaj tekom 48 ur. Nobeno drugo sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za la-e kakor Čilag-pomada, ki je po vsej pravici pridobila si svetovni sloves ker dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh; izpadanje las izotane popolnoma že po nekaj dneh in pokaže se takoj nova rast. Ta uspeh dokazuje moj 50 letni jubilej in milijoni zahvalnih pisem, ki sem jih prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Čilag-pomade Din 60—, dvojnemu Din 90—. K vsakemu lončku je potrebno 1 stekl. Special Shampoo (za 20 kratno izmivanje glave) Din 25—. — Poština posebej. Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu iz tovarne za S. H. S.

Laboratorij „Aurora“,
Sremska Kamenica št. 40.

KUPIM

polnojarmenik

(Vollgatter), še dobro ohranjen, s popisom širine in tvrdke. — Ponudbe z navedeno ceno na upravo »Slovenca« pod šifro: »GATTER« št. 8802.

V globoki žalosti sporočamo prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče, svak in tast, gospod

Ivan Anžič

posestnik

danes, 7. t. m. po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb pokojnika bo v sredo 9. t. m. ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Hradskega vas 24, na pokopališče v Štepanjo vas.

Ljubljana, dne 7. novembra 1927.

ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.